RASPOETIN

RUSSISCHE ONTHULLINGEN door Herman Theodor von Zancka. Geautoriseerde vertaling van Mevrouw D. Logeman—Van der Willigen

(Vervolg.)

Men beeldde hem in dat het niet verstandig wezen zou om lieden tegen te werken, die de vastste steun der regeering uitmaakten, al de ambtenaren, officieren en den landadel, die allen niets liever dan oorlog wenschten.

Nikolaj II gaf toe en de Russische diplomaten in de Balkanlanden kregen bevel om een andere politiek te volgen dan die volgens welke Sasonov tot daaraan toe gewerkt had. Ik sprak daar van diplomaten. Ik bedoel niet de buitengewone ministers en gemachtigde gezanten, die tot Sasonov behoorden, maar de niet officieele diplomatische agenten, die naast de anderen hun spel speelden.

Deze agenten hadden het heel gemakkelijk in de Balkanlanden, vooral in sommige daarvan. Zij gaan bijna uitsluitend met geld te werk, en er is geen ambtenaar in Servië, geen enkele officier die zich niet graag laat betalen door wien ook, maar in de eerste plaats door Rusland, dat voor dat doel onbeperkte middelen bezit.

En zoo werd in alle stilte het terrein voor den oorlog met Turkije voorbereid. Maar voor de zaak zoover was, was er in alle stilte iets voorgevallen wat tot nu toe de wereld onbekend is geweest, maar wat we hier gerust noemen kunnen.

Op zekeren dag kwam luitenant-kolonel Jakimoff hevig ontsteld het kantoor in; hij zag doodsbleek en trilde over heel zijn lichaam. Toen ik vroeg wat er gebeurd was, vertelde hij het volgende:

De oorlogsgezinde partij was niet tevreden met de Plonsky-geschiedenis en had het spel nog verder willen drijven. Men had iemand gehuurd om het park van Tsarkoje Selo binnen te sluipen, een Poolschen jood Eugène Semjonytj genaamd, en hem bevolen om bij de eerste de beste gelegenheid een schot op den czaar te lossen als deze in het park wandelde, wat hij altijd een half uur voor den lunch deed, als de conferenties met de ministers tenminste niet zóó lang geduurd hadden dat de tijd hem er voor ontbrak. Eugène Semjonytj had het schitterende uniform van een der keizerlijke stalknechten aan en lag twee dagen lang in het park op de loer zonder dat de slaperige parkwachters of iemand anders hem opmerkten. De lijfwacht was natuurlijk omgekocht. Eindelijk kwam de czaar op zekeren dag aangewandeld met zijn oudste dochter, de grootvorstin Tatjana. Semjonyth zag hem en naderde. Maar toen hij de grootvorstin zoo vroolijk en vriendelijk aan den arm van haar vader zag hangen, ontbrak hem de moed. Hij wilde zich juist ongezien terug trekken, toen de czaar hem in het oog kreeg. De czaar riep hem aan, en daar de man niet antwoordde, ging de czaar achteruit en beschermde zijn dochter zoo goed hij kon met zijn eigen lichaam.

In die situatie deed Semjonytj het eenige wat hem te doen stond. Hij richtte de pistool op zijn eigen hoofd. Het schot ging af en zonder één enkel geluid te geven viel de man ter aarde en toen men bij hem kwam, was hij reeds dood. Deze schandelijke gebeurtenis was de oorzaak van het aftreden van den minister van binnenlandsche zaken. Grootvorst Nikolaj, die geen man is om mee te spelen, was woedend. Denzelfden namiddag kwam hij op ons kantoor en raasde en tierde dat de muren er van dreunden. Met gesloten deuren had hij een lange conferentie met Vladimir Alexandrovitj.

Dit attentaat had niet alleen het gevolg, dat, zooals men zich herinneren zal, de czaar heel onverwacht de groote keizerparade niet bijwoonde, noch de godsdienstoefening die er op volgde, maar ook dat er verontrustende mededeelingen in de buitenlandsche pers verschenen.

Het gevolg was ook dat er verscheidene ambtenaren van de politie ontslagen werden en naar straf-compagnies gezonden werden of naar de Siberische bergwerken, die, zooals bekend is, niet bevorderlijk zijn voor de gezondheid. Gedeeltelijk werden zij ook naar de vreeselijke gevangenissen in Sachalin gezonden waar zij in korten tijd krankzinnig werden indien zij tenminste voor dien tijd niet stierven. In het groote Rusland zijn er vele uitwegen.

Ondertusschen had deze gebeurtenis ook ten gevolge dat de onbarmhartige grootvorst Nikolaj een groote schoonmaak in de Ohrana hield. Degenen, die verdacht konden worden van betrokken te zijn in dat allertreurigst in elkaar gezette attentaat, — men had o.a. verzuimd om Semjonytj te visiteeren, — kregen een wenk, dat zij maar zoo spoedig mogelijk een ander klimaat moesten opzoeken.

Grootvorst Nikolaj gaf te verstaan dat indien die wenk niet opgevolgd werd, niemand het leven en het bestaan dier personen durfde garandeeren.

En niemand waagde het om zich tegen zijn krachtigen wil te verzetten.

ELFDE HOOFDSTUK.

De vrouw van generaal Kurakin was degene, die den meesten opgang maakte in de aristocratie en haar doen en laten was een tijdlang het voorwerp van de grootste attentie, daar men nooit weten kon, wanneer men op de hoogte zou moeten zijn van haar vrienden, haar omstandigheden en haar relaties. Later is zij er met een Duitschen muziekonderwijzer vandoor gegaan en sinds dien gestorven.

Maar vóór zij weg liep, was zij dus zeer in aanzien. Voor de politiek interesseerde zij zich niet, liefdesgeschiedenissen interesseerden haar veel meer, zoowel haar eigen als die van anderen. Een tijdlang wekte het zeer onze aandacht dat een auto van de Engelsche ambassade dikwijls 's avonds heel laat, of soms wel midden in den nacht stilhield op korten afstand van het huis van gravin Kurakin. Het was bijna reden tot een zekeren angst, want men vermoedde dat een lid van de Engelsche ambassade langs dezen weg inlichtingen kreeg, die hij niet hebben mocht. Het was des te onaangenamer omdat het bekend was dat de gravin intieme relaties gehad had, of misschien nog had met den chef van een der garden-regimenten, vorst D. Het was ook algemeen bekend dat zij zelf haar hoop gevestigd had op een der leden van het keizerlijke huis en nog wel op een der jongste en knapste.

Dit is ondertusschen niet gelukt, want in dien tijd was de gravin reeds vrij oud, en zij had bizonder snel geleefd en haar leven was zeer rijk geweest, wat het aantal minnaars betreft ten minste. Het bleek ondertusschen bij nader onderzoek, dat alle vrees voor een conquète bij de Engelsche ambassade ongegrond was. Het was een tamelijk onnoozele kanselier, Harrington Williams genaamd, die haar bekoord had door een alledaagsch Engelsch uiterlijk en vlasbond haar. Later werd hij bekend als een soort half officieel agent van de Engelsche pers in Petersburg.

Deze Williams deelde een tijdlang in de genoegens van het zich amuseerende Petersburg, dat champagne drinkt, de flesschen tegen den spiegel gooit en altijd omringd is door dames van een twijfelachtig, of liever gezegd allesbehalve twijfelachtig allooi. Gravin Kurakin was volstrekt de eenige niet die in zijn gunst stond, maar zij was wel de eenige die hem de middelen verschafte om het leven te genieten in het Aquarium, in Astoria, Mjedvjedj en andere restaurants en café-chantants. Volgens mijn meening heeft hij alleen maar een brutaal en dom uiterlijk, maar moest zeker toch wel iets aantrekkelijks hebben want zijn auto stond voor het huis van de vrouw van generaal Babjanski aan een der kaaien.

Mevrouw Babjanski en gravin Kurakin waren intieme vriendinnen, en Meneer Williams dronk dikwijls bij de voorname dames thee.

Zoo was de moreele atmosfeer in de uitgaande wereld van Petersburg en ik betwijfel of die er beter op geworden is.

Ik heb reeds gesproken over de zoogen. Madame Discrétion, die indertijd zoo populair in Petersburg was. Als zij haar mémoires onopgesmukt de wereld in had kunnen zenden, zou de menschheid verbaasd hebben gestaan. Zij vroeg haar voorname kennissen nooit naar hun naam, maar zij wist er altijd achter te komen. En zij was geen eenvoudige natuur die zich met een kleinigheid tevreden stelde. Zij deed feitelijk dienst als postillon d'amour voor de hoogste personen in Rusland.

Men kan zich geen denkbeeld vormen van de bedorven zeden onder den adel en den rijken koopmansstand, ten slotte physiek en moreel ten onder gaand na vele generaties van grooten rijkdom, door hun uitspattingen en weelderigheid. Sommige geslachten kunnen niet tegen „le revêrs" der beschaving, tegen de toenemende weelde en gaan ten onder als zij er mee in aanraking komen. Men zou zich kunnen afvragen of eenige natie op den duur de zoogenaamde zegeningen der kultuur kan dragen zonder er onder te lijden. Maar de Russische kan het heel zeker niet. Een ernstige, methodische arbeid ter wille van den arbeid ligt niet in den aard van den Rus. Hij werkt alleen om gelegenheid te krijgen om te kunnen genieten, om zich te werpen in een chaos van genot en pret. En de Russische adel, die gedurende zoovele generaties practisch beschouwd over onbeperkte geldmiddelen te beschikken heeft gehad, is daardoor dan ook het slachtoffer geworden van eigen uitspattingen.

Een Rus is niet als andere Europeeërs. Diep onder de oppervlakte verscholen is de Oosterling te vinden en hij heeft de begeerte van den Oosterling naar 'n fantastisch geraffineerde, bijna tot aan het waanzinnige overdreven genot.

Zoo alleen is het te verklaren dat Petersburg een haard geworden is van een verdorven genotsleven. De uitgaande wereld, de aristocratie is bijna even diep gevallen als de fransche adel onder het ancien régime.

Een van de grootste schandalen, die Petersburg ooit in opschudding heeft gebracht, — of misschien zouden wij moeten zeggen die Petersburg ooit geïnteresseerd heeft, — was de val van den jongen vorst D—v. een veelbelovend en uitstekend diplomaat. Toevallig ben ik op de hoogte van die geschiedenis, want er werd veel over gesproken bij gravin Orlov-Davidov, en mijn taak was nu eenmaal om te luisteren.

Vorst D—v. was waanzinnig verliefd op gravin Orlov-Davidov. Zijn passie uitte zich op eigenaardige wonderlijke wijze. Hij kocht bijv. een heel winkelraam van een juwelier, kostbaarheden en prullen door elkaar en zond het naar de gravin. Hij deed voortdurend inkoopen bij een der grootste juweliers van Petersburg, wiens naam, — een Zweedschen, — ik op het oogenblik vergeten ben. Hij liet de kostbaarste bloemen uit Parijs komen om van alle andere wonderlijke geschenken niet te spreken, waarmee hij haar vereerde. Ik herinner mij dat hij eens een levend, half volwassen luipaard naar haar toezond in een kooi, wat het dienstpersoneel aan het lachen en de gravin aan het schrikken maakte.

De jonge vorst was zeer rijk. Hij maakte deel uit van een der kostbaarste en aanzienlijkste garden-regimenten, — hij was officier der huzaren, waar luitenants met honderdduizenden gooien en waar de officieren hun oppassers betalen met fooien, daar zij zich niet met dergelijke bagatellen als geregeld loon uitbetalen willen afgeven; de fooien spelen overigens absoluut geen rol in hun budget. Maar de vorst beheerde zijn vermogen niet zelf, daar zijn vader nog leefde en de vader vond dat honderdduizend roebel in ieder geval genoeg was om een tijd lang van te leven.

Maar honderdduizend roebels zijn minder dan men denkt, en vorst D.— v. moest zich al heel gauw wenden tot medelijdende kapitalisten van Joodsche afkomst. Het is den Joden wel verboden om geld te leenen aan Russische edellieden tegen iets anders dan tegen zeer lage rente, maar er is een manier om bevelen te ontgaan die even onaangenaam zijn voor de Russische edellieden als voor de Joodsche kapitalisten. Vorst D—v. zag niet op een paar procent hooger rente als hij maar contanten kreeg; de jonge dwaas had natuurlijk niet het minste idee van geld. Hij moet tegen dertig procent geleend hebben, wat een aardig sommetje is.

(Wordt vervolgd)

DE RUSSISCH-DUITSCHE VERBROEDERING AAN HET OOSTFRONT.

Deze foto, die ons door onzen correspondent aan het Oostfront werd toegezonden, geeft een denkbeeld van de verbroedering tusschen de Duitsche en Russische soldaten aan het Oostfront.